

zboží vrátiti, že obžalovaný zboží prodal, ale stržených peněz firmě P. neodvedl, nýbrž sobě ponechal a pro sebe použil. Z dalších důvodů, kde jest zevrubněji uveden obsah jednotlivých průvodů, vychází však na jevo, že šlo o déle trvající obchodní spojení mezi obžalovaným a firmou P., za kterého odebráno bylo zboží v ceně, uvedenou částku daleko převyšující, a že 17.751 Kč bylo jen nedoplatkem z konečného súčtování, jež omlouvá obžalovaný tím, že jednak později splátky v hotovosti činil, pokud se týče zboží v ceně 3458 Kč vrátil, jednak že část zboží v ceně přes 2000 Kč prodal na úvěr a že na zboží též vzhledem k špatným hospodářským poměrům hodně prodělal. Rozsudek nevyslovuje se o tom, pokud soud nalézací těmto omluvám obžalovaného uvěřil nebo neuvěřil, nýbrž přechází přes ně poukazem na okolnost, zjištěnou výpovědí svědka K-a, že obžalovaný nebyl dle úmluvy oprávněn zboží prodávati na úvěr nebo pod cenou. Právem označuje stížnost rozsudek dle Šu 281 čís. 5 po případě 9 a) a 10 tr. ř. zmatečným. Třebaže se mohlo jednati o zpronevěru, použil-li obžalovaný věci svěřené pro sebe, nebo nechal-li si peníze, stržené za zboží a neodvedl-li jich Bedřichu P-ovi, dav tím jasně na jevo úmysl, věci ty pro sebe užiti a oprávněnému nevrátiti, když šlo o zboží, dané do komise s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení, neplatí to bez výhrady o zboží, které obžalovaný na úvěr nebo pod cenou prodal a to ani tehdá, byl-li postup ten komitentem při odevzdání zboží výslovně zakázán. Pod trestný předpis o zpronevěře spadalo by jednání to jen, kdyby prokázán byl komisionáři úmysl, úplatu za zboží, na úvěr prodané, svého času si přivlastniti, po případě kdyby zjištěno bylo, že prodej pod cenou nestal se snad jen následkem nepříznivé obchodní konjunktury, nýbrž za účelem nekalým. Postup ten činí ovšem prodatele soukromoprávně zodpovědným, nečiní ho však ještě nutně trestným. Jelikož soud nalézací, pokud z rozsudku vidno, skutkového stavu s tohoto hlediska vůbec nezkoumal, jest rozsudek, odsuzující stěžovatele na tomto podkladě pro zločin zpronevěry a to věci v hodnotě i 2000 Kč převyšující, jednak nejasným a neúplným, jednak právně pochybeným. Bylo proto za podmínek Šu 5 novely k trestnímu řádu ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. pro rok 1878 odůvodněné stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti jako zmatečný již v sezení neveřejném a věc vrátiti k opětnému jednání a rozsouzení do první stolice.

Čís. 1491.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pokud spadá pronajímání bytů v lázeňském místě tomu, kdo je dává do podnájmu lázeňským hostům, pod skutkovou podstatu Šu 8 zákona.

(Rozh. ze dne 13. února 1924, Kr I 287/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Chebu ze dne 12. března 1923, jímž byli obžalováni sprostěni z obžaloby pro přečin podle Šu 8 čís. 3 zákona ze dne

17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost, napadající rozsudek první stolice důvodem zmatečnosti dle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., jest oprávněna. Nálezací soud jest na omylu, posuzuje smlouvu, již najali manželé K-ovi vilu v lázeňském místě zřejmě za účelem pronajímání jednotlivých místností lázeňským hostům, výhradně s hlediska, jaký účinek mohla dle čilejší nebo slabší návštěvy lázní míti na jmění manželů K-ových, aniž uvažuje dále o tom, zda jediné mimořádné poměry, válkou vyvolané, umožnily nebo byly by dle předpokladu smluvních stran umožnily manželům K-ovým, požadovati na lázeňských hostech podnájemné ve výši sice zřejmě přemrštěné, ale nezbytně nutné, by z výtěžků takto docilených dostáli svým závazkům ze smlouvy nájemní. Zákon o válečné lichvě chrání spotřebitele, t. j. v případě Šu 8 zákona čís. 568/19 sb. z. a n. osoby, jimž má nemovitost sloužiti k ukojení životní potřeby, tudíž — pokud jde o nemovitosti v lázeňských místech, určené a zařízené k pronajímání jednotlivých místností lázeňským hostům — tyto lázeňské hosty, jimž jest po dobu jich pobytu v lázních nezbytně zapotřebí příbytku. Zákonná ochrana těchto spotřebitelů byla by neúplná, kdyby zákon nebránil činům, naznačeným v Šu 8, již, pokud se dějí mezi majitelem domu a osobou, jež najímá dům za účelem dalšího pronajímání jednotlivých místností lázeňským hostům. Vždyť jest na bledni, že se takový nájemník uvoluje v požadované nájemné jen v očekávání, že docílí pronajímáním jednotlivých místností výtěžku, umožňujícího mu aspoň, by dostál svým závazkům z nájemní smlouvy, že tedy jedná v úmyslu, že po případě přemrštěný požadavek majitele domu přesune při pronajímání místností na lázeňské hosty, tudíž na přímé spotřebitele. Jedná-li tedy majitel, pronajímaje dům, jsa si vědom tohoto očekávání a tohoto úmyslu nájemníkovy, pojímá ve svůj úmysl veškeré složky, které účinkují na stanovení výše nájemného v poměru mezi nájemníkem a podnájemníky, a využívá takto i sám mimořádných poměrů, válkou vyvolaných, bylo-li jen využitkováním těchto poměrů lze — při pravděpodobném rozsahu podnájemních smluv — docíliti výtěžku, rovnajícího se — po srážce režijních nákladů nájemníkových — aspoň výši nájemného za dům. Správnosti tohoto výkladu zákona nasvědčuje i doslov Šu 8 zákona, jenž nerozeznává ani co do osoby pronajímatelovy ani co do osoby najímatelovy, a nerozeznává, zda najímá nemovitost pro sebe a svou rodinu či za účelem dalšího pronajímání. K tomu, že v poměru mezi manželi K-ovými a lázeňskými hosty mohly na výši nájemného z jednotlivé obytné místnosti působiti mimořádné poměry, válkou vyvolané, že totiž lázeňští hosté uvolují se k placení přemrštěných cen jen následkem těchto poměrů a že se tedy požadováním takových cen těchto poměrů na úkor lázeňských hostů využívá, poukazuje výše nájemného, dle znaleckého posudku 100 Kč za každý z devíti lepších a denních 30 Kč za každý z patnácti méně cenných pokojů, tedy cena nepoměrně vyšší, než tomu bylo v době mírové. Přichází tu zejména

v úvahu, zda neochabla, ne-li úplně přestala stavební činnost následkem války, obzvláště pro zdražení stavebních hmot a práce též v lázeňském městě, o které jde, dále, zda nezménšil se počet místností, lázeňským hostům pronajímaných, tím, že se pro přirozený vzrůst domácího obyvatelstva používá místností, jindy lázeňským hostům pronajímaných, jako stálých bytů pro osoby, v lázních usedlé, po případě, zda tu nejde o stoupající drahotou vyvolané zdražovací snahy většího počtu osob, lázeňským hostům příbytky pronajímajících. I očekávaný vzestup návštěvy lázní, k němuž nalézací soud poukazuje, mohl by — při nedostatku místností — účinkovati na výši nájemného ve směru vzestupném, tedy na úkor lázeňských hostů, přímých to spotřebitelů, zákonem chráněných. K vývodům odvodního spisu budiž podotčeno, že není podkladu pro stanovisko, že Mariánské Lázně jsou výhradně lázněmi přepychovými; naopak dlužno předpokládati, že do těchto lázní zajíždí aspoň část lázeňských hostů za účely léčebnými, a co do této části nemůže býti sporno, že slouží pobyt v lázních přímo a příbytek pro dobu pobytu nezbytný nepřímě k ukojení životních potřeb jejich. Bude proto na nalézacím soudě, by vyšetřil a zjistil, jaké podnájemné vypadalo — při pravděpodobném rozsahu příští návštěvy v lázních — ze smlouveného nájemného na jednotlivé místnosti pronajaté vily, dále, zda bylo takové podnájemné — přihlížeje k ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. a k zásadám, z tohoto zákona plynoucím, vzhledem k nabídce bytů a poptávce po nich přiměřeným či zřejmě přemrštěným. Dále bude dlužno zjistiti, zda manželé K-ovi, najímající dům, chtěli jej pronajmouti jen lázeňským hostům či k jiným účelům výdělečným, zda a jak dalece tento úmysl byl obžalovaným znám a zda obžalování, posuzující dosah smlouvy, byli si vědomi toho, že požadují cenu zřejmě přemrštěnou a vyžítují tudíž mimořádných poměrů válkou vyvolaných, třeba ne přímo vůči spotřebitelům, přece na jich úkor vůči osobě, jež po případě přemrštěné nájemné přesune na spotřebitele. Mimo to bude třeba zjistiti, kolik místností skutečně bylo pronajato, jak byly zařízeny a jaké bylo opotřebování nábytku. Jelikož rozsudek všeho toho si nepovšiml a ponechává jednáním obžalovaných dotčené zájmy chráněnců zákona zúplně stranou, spočívá na nesprávném použití zákona.

Čís. 1492.

Zločin zpronevěry dle §u 183 tr. zák. Bylo-li zboží dáno do komise s tím, že jest je vrátiti nejpozději do určitého dne, není po tomto dni komisionáři již svěřeno a jest tento zavázán pouze zaplatiti účtovanou cenu; výhrada vlastnictví komitentem nemá po této stránce právního významu.

(Rozh. ze dne 13. února 1924, Kr I 408/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 24. dubna 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry dle §u 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a sprostil podle §u 259 čís. 3 tr. ř. obžalovaného z obžaloby, že v druhé